

ФИЛМСКИ ЦЕНТАР СРБИЈЕ

Установа културе

Београд, Коче Поповића 9/III

Број: 03-1454/1

Датум: 19.06.2023.

На основу члана 18. Закона о кинематографији, а у складу са Уредбом о критеријумима, мерилима и начину избора пројеката у култури који се финансирају и суфинансирају из буџета Републике Србије, аутономне покрајине, односно јединица локалне самоуправе, Министарство културе Србије је расписало и објавило у дневном листу *Вечерње новости* дана 12. априла 2023. године Јавни конкурс за финансирање и суфинансирање пројеката у кинематографији за 2023. годину у категорији: Суфинансирање производње домаћих краткометражних документарних филмова.

Рок за доставу пријава био је 12. мај 2023. године.

Комисија по јавном Конкурсу у категорији Суфинансирање производње домаћих краткометражних документарних филмова, именована Одлуком, Управног одбора број УО 03-660 од 04. маја 2023. године (у даљем тексту: „**Комисија**“): Милош Шкундрић - председник, Чарна Радоичић, Ненад Пирнат, Никола Лоренцин и Фети Даутовић чланови, донела је, дана 19.06.2023. године, следећи:

ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ О ИЗБОРУ ПРОЈЕКТА ПО КОНКУРСУ ЗА ФИНАНСИРАЊЕ И СУФИНАНСИРАЊЕ ПРОЈЕКТА У КИНЕМАТОГРАФИЈИ ЗА 2023. ГОДИНУ У КАТЕГОРИЈИ СУФИНАНСИРАЊЕ ПРОИЗВОДЊЕ ДОМАЋИХ КРАТКОМЕТРАЖНИХ ДОКУМЕНТАРНИХ ФИЛМОВА

На конкурс је укупно пријављено 14 (четрнаест) пројеката.

На првој седници Комисије, одржаној 18. маја 2023 године, за председника конкурсне Комисије изабран је Милош Шкундрић и утврђен је метод рада и начин вредновања пројеката. Предочени су критеријуми за избор пројеката који су прописани Законом о кинематографији и Уредбом о критеријумима, мерилима и начину избора пројеката у култури који се финансирају и суфинансирају из буџета Републике Србије, аутономне покрајине, односно јединица локалне самоуправе и договорена динамика одржавања састанака. Одлучено је да сви чланови Комисије до следећег састанка прочитају комплетну документацију пријављених пројеката.

На другој седници Комисије, одржаној 19. јуна 2023. године, констатовано је да су сви чланови конкурсне Комисије прочитали комплетну документацију пријављених пројеката, након чега је сваки члан конкурсне Комисије представио пројекте који према његовом мишљењу испуњавају критеријуме за избор пројеката, који су прописани Законом о кинематографији и Уредбом о критеријумима, мерилима и начину избора пројеката у култури који се финансирају и суфинансирају из буџета

Републике Србије, аутономне покрајине, односно јединица локалне самоуправе, након чега су приступили формирању јединствене уже листе.

Чланови Комисије су, у односу на јединствену ужу листу пројеката, издвојили 4 пројекта за подршку. Изабрани су пројекти који су имали већину, односно три и по и више гласова чланова Комисије. Узимајући у обзир расположива буџетска средства по овом конкурсном одређењу од стране ФЦС-а, чланови Комисије су донели предлог да се финансијски подрже следећи пројекти и то у следећем износу:

1. НЕ ВРАЋАМ СЕ, НИСАМ НИ ОДЛАЗИО

Редитељ: Алекса Митровић

Продукција: *DREAMLIKE Production*- Александра Митровић

Предложени износ: 1.500.000,00 РСД

Пројекат краткометражног документарног филма "Не враћам се, нисам ни одлазио", аутора Алексе Митровића, у продукцији Дримлајк продуцентске куће, бави се делањима главног јунака Алексе (који је уједно и редитељ филма) у селу у коме се налази запуштено породично домаћинство, у покушају да га обнови и оживи, као што је обећао свом деди који је недавно преминуо. У тим процесима Алекса учи различите нове вештине, упознаје локално становништво и почиње да се интересује за органску пољопривреду и еколошку одрживост, суочавајући се са препрекама док обнавља урушено имање. Алекса разуме елементе живота и рада на селу и учи све у вези са њима, у жељи да развије сопствену органску производњу. Комисија предлаже за финансијску подршку пројекат филма "Не враћам се, нисам ни одлазио", уз уверење да ће млади аутор испунити указано поверење и направити аутентично кинематографско дело, које неманипулативно подржава јачање веза људи са природом, онако како је комисији то деловало кроз увид у концизно постављене елементе тритмента који је изграђен пречишћеним филмским језиком, са јасним ритмом и оригинално осмишљеном нарацијом, уз квалитетан приложени визуелни материјал.

2. ОДБОРНИЦА

Редитељ: Саша Радојевић

Продукција: Ехо продукција

Предложени износ: 820.000,00 РСД

Пројекат краткометражног документарног филма под називом "Одборница", аутора Саше Радојевића, у продукцији Ехо продукције, прати процес кандидовања глумице и списатељице Татјане Венчеловски на општинским изборима. Идеја филма је, између осталог, како аутор наводи, "охрабривање сваког појединца да постане слободно мислеће биће које је спремно да политичку акцију узме у своје руке". Јунакиња филма ствара свој политички програм, базиран на једнакости свих грађана пред законом. Са

својим сарадницима уз скромна финансијска средства осмишљава промотивне материјале за своју кампању, као и јавне наступе које ће одржавати на пијацама, у Дому пензионера и у народној кухињи. Комисија предлаже за финансијску подршку пројекат "Одборница", који на непретенциозан начин представља прецизан кратки документарца који јасно дефинисаним и доследним филмским наративом и поступком неманипулативно приказује неизвестан и храбар покушај појединца да својим активизмом допринесе квалитету живота свих својих суграђана, уз скромно постављен буџетски план.

3. ОТПОРНЕ СТРУКТУРЕ

Редитељ: Иван Марковић

Продукција: *Big Time Production*

Предложени износ: 1.750.000,00 РСД

Пројекат краткометражног документарног филма "Отпорне структуре", аутора Ивана Марковића, у продукцији Биг Тајм продуцентске куће, визуелно је доследно и систематично осмишљен као чист кинематографски запис о истраживању значаја југословенског модернистичког наслеђа, у области архитектуре грађевина насталих у доба социјализма. Филм ће фрагментарним поступком преиспитивати питања постојаности идентитета и данашњих стања и намена простора "Сава Центра" и зграде "Енергопројекта", које су настале у истом периоду. Паралелно истражујући ова два аутентична простора, спајајући и периодично сукобљавајући њихове елементе и симболе, "Отпорне структуре" доносе прецизан редитељски поступак и филмски наратив који публику оставља запитаном над могућим данашњим значењима и ширим смислом ових значајних друштвено-историјских објеката. Пројекат филма „Отпорне структуре” детаљно је развијен и већ у поодмаклој фази продукције. Комисија га предлаже за финансијску подршку.

4. ПЕЛЕ, ЦАЈА, СЛАВКА

Редитељка: Драгана Кањевац

Продукција: БЕОМЕДИЈА- Маркетинг креативна продукција д.о.о

Предложени износ: 1.930.000,00 РСД

Пројекат краткометражног документарца под називом "Пеле, Цаја, Славка", ауторке Драгане Кањевац, у продукцији БЕОМЕДИЈА Маркетинг креативна продукција д.о.о, бави се тематиком женског фудбала у Србији, кроз филмски приказ живота и спортске каријере фудбалерке Славке Кањевац Пашти. Комисија предлаже за финансијску подршку овај буџетски скромно постављен, концептуално врло сведено и прецизно осмишљен пројекат, који је комбинација одабране архивске грађе из богате каријере жене која је 1976. године проглашена голгетерком Европе, праћења њених каснијих професионалних активности и данашње свакодневице шездесетосмогодишње Славке.

Пројекат ”Пеле, Џаја, Славка” има потенцијал да интернационалној публици на квалитетан и оригиналан начин представи аутентичну причу која превазилази оквире биографије главне јунакиње – причу о храбрости у прављењу личних избора, о модалитетима живота кроз успоне и падове и о жени у мушком свету.

Комисија не предлаже за подршку следеће пројекте:

ТРОМЕЂА

Редитељ: Желимир Гвардиол

Продукција: ПРАДОК

Шта се догоди када забачено село САСТАВЦИ почне да открива и показује карактеристике и обележја специфичног живота на – ТРОМЕЂИ? На малом простору на коме се 'сударају' границе трију држава (Босне и Херцеговине, Србије и Црне Горе) одвија се свакодневни – а несвакидашњи и јединствен живот. Аутор предлога за реализацију филма ТРОМЕЂА духовито, сликовито, такође и проницљиво, 'циља' ситуације 'из сеоског живота', блиске фолклорно-етнолошком представљању, налик успелој новинској репортажи. Са тромеђе другачије се указује живот мештана – дрвосеча, наставника и ученика у школи, лекара и пацијената у здравственој станици...па њихово појављивље и казивање о животу на тромеђи може да постане изворна грађа о свакодневници једног села, али и о специфичностим опстанка на саставцима трију држава.

Овај предлог може да дочека и боље дане – продукцијске – па би ваљало сценаристички приступ документарном садржају Тромеђе, и наредним конкурсом дорадити, размотрити као изазован повод филму.

МИЛАН ЈЕЛИЋ НА ОДРЕЂЕНО ВРЕМЕ

Редитељ: Драган Јовићевић

Продукција: ПОГОН д.о.о

Својеврстан *homage* веома заводној филмској личности – редитељу, сценаристи, глумцу, дневном сведоку кинематографских догађања на клизећој платформи домаћег и српског филма: МИЛАНУ МИЛАНЧЕТУ ЈЕТЛИЋУ. Комисија је убеђена да питорекност живота и рада (дакле: лика и позвања) Милана Јелића завређује и – очекује овакву филмски изложену почаст и пјетет. Међутим, аутор се усмерио на изравно представљање биографских и непосредно филмских 'трагова' Милана Јелића.

Морамо имати на уму да управо филм *hommage* овако свестраном кинематографском лику мора да надвиси биографска представљања и ослањање на изватке из филмова, цитате различитих садржаја и порекла. У свему аутор истиче: биографски, документарни, филм од трагова живота Милана Јелића; изазован је повод документарцу, ваљало би замисао ослободити 'терета' биографског и без многих навода цитатима, овај предлог усмерити богатијем збиру чињеница које може домети облик филма-есеја или расправе.

РАТНИК СУНЦА

Редитељ: Данило Дтанимировић

Продукција: VIDENS- Драгана Мурузовић, ПР

Веома занимљив и у добром часу пронађен повод филму документарно-биографског представљања личности: реч је о БРАНКУ ЛАЛОВИЋУ већ заборављеном научнику (Институт Борис Кидрич у Винчи) чији рад памте многи нараштаји. Аутори (редитељ Данило Станимировић посебно) приступ представљању лика Бранка Лаловића 'изводе' из блиских родбинских веза – што наговештава богатији, интимнији 'опис' представљеног научника – и књиге коју о свом ујаку објављује Живојин Петровић (продуцент филма): Филм РАТНИК СУНЦА, по истоименој књизи аутора Живојина Петровића, која је управо бестселер у издању Лагуне из Београда, говори о заборављеном проф. др Браниславу Бранку Лаловићу (1928-1988), нуклеарном физичару из Института у Винчи, еколошком корифеју, пиониру у проучавању соларне енергије, и непревазиђеном борцу за очување природе и коришћења алтернативних извора енергије који је, осамдесетих година прошлог века, нашу и светску стручну јавност прво засенио својим изумима и пројектима, а затим, напрасно, остављајући све на позорници у чуду и болу, напустио овај свет далеко пре времена. Човек који је био најближи Сунцу, имао је још тада решење за проблем о коме данас свет бруји.

Извод из синопсиса за филм РАТНИК СУНЦА упечатљиво предочава садржајну грађу и лик научника. Редитељ је својим погледом на мисију научника Бранка Лаловића предочио разноликост и документаристичку разноликост ПРЕДСТАВЉАЊА: поигравањем и мешањем различитих жанрова едукативних емисија – чиме аутор намерава да реши увек 'горуће питање' превладавања експликације, набрајања, ређања чињеница...Одмах затим, редитељ најављује ослањање на *cinema direct* стил (?) што га враћа у поступак експлицирања – другим методама.

Најпосле, посегнуто је за архивском грађом, спасоносна и неизбежна када су документарне, биографске (најчешће) реконструкције повод документарцу. Приступ аутора постављању лика Бранка Лаловића указује на маштовит и богат документарни облик филма. Ваља му веровати када закључује:

Редитељски поступак би се ослањао на телевизијске формате, али свакако не би представљао још једну епизоду неке едукативне ТВ емисије.

ДЕЦА УЛИЦЕ НАРОДНОГ ФРОНТА

Редитељка: Милица Стојанов

Продукција: СИРИУС ЗД

Пројекат краткометражног документарног филма "Деца улице Народног фронта", ауторке Милице Стојанов, у продукцији СИРИУС З Д, бави се повратком главне јунакиње Сање у Сански мост, њен родни град, поводом сусрета са својим пријатељима из детињства. Ратне околности су заслужне за емиграције јунака из места у којем су провели безбрижни део живота и за које их вежу заједничке успомене, као пријатеље који су одрасли у кварту Народног фронта. Распад Југославије донео је много нежељених последица у животе свих и ова анти-ратна прича прати окупљање различитих генерација јунака, приказује њихово поновно оживљавање игара из детињства и преиспитује однос прошлости и садашњости, уз коришћење сегмената из дневничких записа главне јунакиње. Обзиром да су пријављени квалитетнији и концизније осмишљени предлози пројеката, који на вишем нивоу владају филмском нарацијом, представљају конкретније и иновативније осмишљене редитељске поступке и имају неупитно одређен ритам филмске структуре, у овом конкурсном циклусу, комисија не предлаже пројекат "Деца улице Народног фронта" за финансијску подршку.

ОЛИМПИЈАДА

Редитељка: Александра Фрацасса-Костић

Продукција: Walter Media д.о.о

Аутори предлога за краткометражни документарца ОЛИМПИЈАДА јасно су – и гласно, прецизно истакли своје намере: филм се заснива на теми: Пре 39 година одржане су Олимпијске Игре у Сарајеву, након распада Југославије, грађанског рата деведесетих година прошлог века и вишедеценијске систематске корупције храм спорта је само скелет који буди помешана осећања свих посетилаца.

Чисто, добре 'полазне позиције' за документараца оваквог 'реда' и приступа. Следи даље разрада (дословна експликација стваралачке намере) у облику ИДЕЈЕ филма:

Краткометражни документарни филм „Олимпијада“ прецизно излаже идеју колико је тешко изградити, а лако срушити. Ако се водимо Латинском пословицом да је „У здравом телу здрав дух“, погледом на Олимпијски комплекс у Сарајеву видимо да данас више ни тело ни дух нису здрави. Систематско уништење добара је показатељ кризе морала и духа. Од носталгије се не живи. Језгровит и концизно предочен стваралачки повод филму аутори су оснажили навођењем садржајних чињеница и назнакама редитељског приступа – како они кажу: теме и садржаја.

Питање је, међутим, колико су минули догађаји већ 'угушили' слике и сећања на дику оне Југославије – ЗОИ у Сарајеву пре 39 година, и да ли су преживеле емоције, сећања и – најпоследње: симболичка слика и симболичка свест о несталим свету, а с њиме и – олимпијских игара ?

ГОСПОДАР ШУМЕ

Редитељ: Бојан Воркапић

Продукција: *CINNERENT* д.о.о

Пројекат краткометражног документарног филма "Господар шуме", аутора Бојана Воркапића, у продукцији Синерент д.о.о, прати активности главног јунака, Стефана Радовановића, који је виртоуз на древном дувачком инструменту дудуку. Он живи у селу Метовница у близини Бора. Покушава да нађе посао и да се избори за боље егзистенцијалне услове, али то није лако. Постоји и притисак околине и мајке у односу на Стефана, поводом тога што има тридесет година а није засновао породицу. Под тим притиском он одлази код сеоске врачаре по "одговоре", за чији позитиван исход се испоставља да је неопходно усавршавање Стефановог свирачког умећа до перфекције, како аутор истиче "надгласавањем звука шуме у време олује". Поигравајући се, недовољно јасно и неразрађено, са елементима сеоских обичаја и веровања, у комбинацији са постојећим сегментима живота јунака којег представља, аутор гради филмску структуру која није конкретно дефинисана. Аутор се, кроз приложену документацију, не креће у правцу документаристичке филмске наратије, пројекат има облик игране филмске конструкције. У овом конкурсном циклусу за предложене за финансијску подршку превагнули су они пројекти који су конкретније формулисани и прецизно развијени у правцу чисте документаристичке наратије.

САМИ У СВЕМИРУ

Редитељка: проф. Др Даница Аћимовић

Продукција: ВИДЕО ПРОДУКЦИЈА АСТРА

„Сами у свемиру“ документарни је филм о болу, патњи и самоћи које не могу бити изнете јавно, јер би их таблоидно, савремено друштво одмах третирао сензационалистички.

Тако аутори предлога (пројекта) краткометражног документарца Сами у свемиру најављују свој наступ и 'борбу' за реализацију краткометражног документарца. И одмах искрсавају проблеми, тј. недоумице и недоследности. У ПРЕДЛОГУ је реч о женама, удовицама, тачније о питању удовиштва у Србији. Рекло би се: повод за ТВ серију на тему или повод озбиљног друштвеног - најчешће кажу: проблема (осим социолошких, наглашених истраживања, неизбежна су и политичка, етичка, историјска...), јер – следи објашњење српског феномена удовиштва: Ове жене осуђене су на ћутање. А у тами, ране не зарастају...

Аутори објашњавају своју намеру питањем-одговором: Зашто документарцац о удовицама у Србији - зато што су невидљиве жене.

Да би их учинили видљивима уследиће ауторски, стваралачки гест или потез:

Зашто документарцац о удовицама јавних личности – зато што на њих пада двострука сенка – сенка смрти партнера и сенка славе...

Стваралачка намера или радни алиби аутора јесте да се лик српске удовице тражи (обликује, осликава) према ‘моделу’ удовицама јавних личности, па наводе:

Саговорнице у овом документарном филму – Љиљана Пекић, удовица Борислава Пекића, Љиљана Капор, супруга Моме Капора, Мирјана Миочиновић и Паскал Делпеш, супруге покојног Данила Киша, Милица Глоговац, друга супруга Ненбојше Глоговца, Хана Селимовић, дугогодишња партнерка трагично настрадалог редитеља Игора Вука Торбице и Јасмина Михајловић, супруга покојног Милорада Павића, без обзира на све међусобне разлике, како у годинама, тако и у личним карактеристикама – нису никада више склопиле брачну заједницу и после смрти супруга...

Овим избором саговорница-удовица сведено је поље интереса за најављену документаристичку ‘претрагу’ о удовицама и – могуће – ‘ексклузивитет претраге’. Међутим, пројекту у целини прети опасност од дескрипције и теоријског, научног (безмало) приступа циљаном саржају и поводу филма. Ближе социолошкој студији него ли филмском приступу и поводу за документаристичко одмеравање филму.

ЖИВЕЋЕТЕ УВЕК СА МНОМ

Редитељка: Јелена Косара

Продукција: *MIR MEDIA GROUP* д.о.о

Пројекат краткометражног документарног филма ”Живећете увек самном”, ауторке Јелене Косаре, у продукцији Мир Медиа груп д.о.о, бави се сећањем на прерано преминулог глумца и омиљеног драмског педагога Ненада Ненадовића, за којим је, осим његове породице и улога које је остварио, остала и школица глуме коју је од 1999. године водио заједно са својом женом Снежаном, као и десетине оних који су кроз њу прошли, који су се ту срели са будућим пријатељима и колегама и који су ту обликовани. Многи од њих данас имају завидне глумачке каријере. Планирано је, како ауторка наводи, да осим њих саговорници у овом филму буду и други сарадници и колеге из уметничких бранши, пре свега из области позоришне уметности. Комисија подржава даље унапређивање предложеног пројекта овог филма, чија је тема шира од приче о оснивачу школе. Пројекат се бави позитивним утицајима на обликовање младих личности, али комисија сматра да у тренутно приложеној фази ”Живећете увек самном” није довољно развијен на нивоу филмског језика, чврстине наративне структуре, ритма и редитељског поступка и да претендује да склизне ка пољу телевизијског стваралаштва. Комисија није стекла јасан утисак ни о планираном концепту – поглављима филма као поглављима бајке.

ПОРОЂАЈ

Редитељ: Грегор Зупанц

Продукција: ЗУПАНЦ СТУДИО- Грегор Зупан ПР

Пројекат краткометражног документарног филма "Порођај", аутора Грегора Зупанца, у продукцији ЗУПАНЦ СТУДИО, прати аутентичну причу глумице Јелене и њеног супруга Грегора, који су емигрирали у Америку, где сазнају да чекају бебу. Након многих потешкоћа и погрешно постављене дијагнозе од стране доктора, који ипак признаје грешку, будући родитељи одлучују да се Јелена породи на холистички начин – код куће у кади, уз подршку бабице, уместо у породилишту. Сматрају да су болнички услови стресни и да веома неповољно утичу на жену која на свет треба да донесе нови живот. Током тог процеса Грегор долази на идеју да направи документарца о њиховим искуствима. Други део филма одвија се шест година касније у Србији, где различите жене које су се породиле у болничким условима, исповедају Јелени, како аутор наводи, своја углавном трауматична искуства са порођаја. Комисија сматра да пројекат филма "Порођај" има потенцијал да, уколико аутор настави са разрадом, буде квалитетно кинематографско документарно дело, али у овом конкурсном циклусу је одлучено да за финансијску подршку буду предложени пројекти који су развијенији, прецизније формулисани у ауторским поступцима и начину припреме редитељских средстава, и чији је квалитет превагнуо у ставу да буду предложени за подршку.

ВОДИЧ ЗА ПРЕЖИВЉАВАЊЕ У ДИЈАСПОРИ

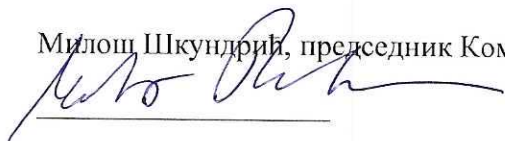
Редитељка: Сара Марковић

Продукција: *SHE FILMS* д.о.о

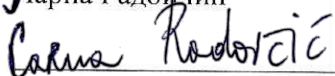
Пројекат краткометражног документарног филма "Водич за преживљавање у дијаспори", ауторке Саре Марковић, у продукцији ШИ ФИЛМС, представља аутобиографски документарцац о редитељкиним процесима прилагођавања животу након емиграције у Сједињене Америчке Државе, отварајући питања о појму и значају дома и осећаја припадности. Редитељка се одлучује за наравију из првог лица, субјективну и само-преиспитујућу визуру, уз духовит приступ променама својих мисли и осећања, а у облику филмског спонтаног путописа, којим жели да постигне, као што наводи, "форму неконвенционалног водича за нове имигранте". Пројекат филма "Водич за преживљавање у дијаспори" није развијен довољно прецизно у смислу повезивања наведених елемената у чврсту филмску структуру складног ритма, те у овом конкурсном циклусу, иако цени идеју овог пројекта, комисија препоручује за финансијску подршку оне пројекте који су у конкретнијим стадијумима продукционог развоја и који на квалитетнији и иновативнији начин доприносе развоју и промоцији наше кинематографије.

Комисија Филмског центра Србије:

Милош Шкундрић, председник Комисије

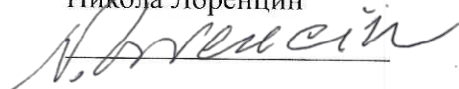
Нарна Радоић

Ненад Пирнат

Никола Лоренцин

Фети Даутовић

